

Geopolitikai konfliktusok Kelet- és Délkelet-Európában

A 19. századtól 1945-ig

Tantárgykód: BTNT109MA

Kurzus helyszíne, időpontja: Szerda 12.00-14.00, 407/5.

Kurzus típusa: Szeminárium (Gyakorlat)

- 1) A nemzetközi kapcsolatok rendszere – fogalmak, trendek, új megközelítések (New Imperial History, New Diplomatic History, IR Analysis) és a háromosztatú geopolitikai tér (Osztrák-Magyar Monarchia, az Orosz Birodalom és az Oszmán Birodalom) helye és szerepe nemzetközi kapcsolatok rendszerében 19. században
- 2) A nemzetközi filhellén mozgalom az 1820-as években és a Dunai Fejedelemségek nemzetközi kereskedelemben történő integrációja, a forradalmak kora
- 3) A krími háború és a *Great Game* időszak
- 4) Az Osztrák-Magyar Monarchia és Bosznia-Hercegovina megszállása
- 5) Regionális konfliktusok, válságjelek az első világháború előtti évtizedben (marokkói válságok, osztrák-magyar-szerb vámháború, olasz-török háború)
- 6) Balkán szövetségek és Balkán háborúk (1912-1913)
- 7) Birodalmak bomlása – a geopolitikai tér átalakulása (Osztrák-Magyar Monarchia, Oszmán Birodalom, Orosz Birodalom, Német Császárság)
- 8) A versailles-i békerendszer hatása a Kelet- és Délkelet-Európai térségre: területi átrendeződés és geopolitikai konfliktusok
- 9) Csehszlovákia feldarabolása és a lengyel kérdés előtérbe kerülése
- 10) A második világháború hatása a Kelet-Európai régióra – utóhatások és geopolitika tényezők

Elérhetőség: schrek.katalin@arts.unideb.hu

Fogadóóra: előzetes megbeszélés szerint a 403/1-es irodában

Debrecen, 2026. szeptember 7.

Dr. Schrek Katalin

IRODALOMJEGYZÉK

- A Balkán és a keleti kérdés a nagyhatalmi politikában (Szerk.) Árvay Viktor, Bodnár Erzsébet, Demeter Gábor. Bp., 2005.
- A Balkán-háborúk és a nagyhatalmak: Rigómezőtől Koszovóig. Történeti és politológiai előadások. (Szerk.) Krausz Tamás. Bp., 1999.
- Ádám Magda: A kisantant: 1920–1938. Bp., 1981.
- Alekszandr Nyekrics: A Szovjetunió története. Bp., Osiris Kiadó, 2000.
- Bárdos-Féltornyai Miklós: Bevezetés a geopolitikába. Budapest, L'Haramattan Kiadó, 2006.
- Bárány Attila – Barta Róbert – Györkös Attila – Pósan László – Schrek Katalin – Takács Levente: Nemzetközi kapcsolatok története. Debrecen, 2020.
- Bence László: Bosznia és Hercegovina okkupációja 1878-ban, Bp., 1987.
- Csizmadia Sándor – Molnár Gusztáv – Pataki Gábor Zsolt (Szerk.): Geopolitikai szöveggyűjtemény. Budapest, 2004.
- Demeter Gábor: A Balkán és az Oszmán Birodalom: társadalmi és gazdasági átalakulások a 18. század végétől a 20. század közepéig. Budapest, MTA. Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, 2014–2016. I–III. kötet.
- Demeter Gábor: Kisállami törekvések és nagyhatalmi érdekek a Balkán-háborúk idején (1912–1913), Bp., 2007.
- Diószegi István: A hatalmi politika másfél évszázada. Bp., História, 1994.
- Fedinec Csilla – Font Márta – Szakál Imre – Varga Beáta: Ukrajna története. Régió, identitás, államiság. Bp. 2021.
- Gazdag Ferenc – Ljubov Siselina (Szerk.): Oroszország és Európa. Orosz geopolitikai szöveggyűjtemény. Budapest, 2004.
- Gecse Géza: Orosz nagyhatalmi politika 1905-2021. Budapest, Ludovika, 2022.
- Henry Kissinger: Diplomácia. Bp. 1996.
- Hornyák Árpád: A Balkán-összefogás gondolatának történeti fejlődése a 19. század második és a 20. század első felében. Limes: tudományos szemle, 2008. (21. évf.) 4. sz.
- Jelavich, B.: A Balkán története. I-II. Bp., 1996.
- Kelet-európai sorsfordulók : tanulmányok a 80 éves Palotás Emil tiszteletére. Szerk. Juhász József. Bp., 2016.
- Kiss J. László: Változó utak a külpolitika elméletében és elemzésében. Bp., 2009.
- Magyarország és a Balkán a XX. században. Tanulmányok. (Szerk.) A. Sajti Enikő. Szeged, 2011.
- Majoros István: A külpolitika természetéhez. Világtörténet, 1997. (19. évf.) tavasz/nyár. 9–13.
- Margaret MacMillan: Béketeremtők. Az 1919-es párizsi békekonferencia. Bp. 2005.
- Mazower, Mark: A Balkán, Bp., 2004.
- Németh István (szerk.): 20. századi egyetemes történelem. Európa. Budapest, 2006.
- Niederhauser Emil: Forrongó félsziget: a Balkán a XIX–XX. században. Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 1972.
- Norman Davies: Lengyelország története. Bp. 2006.

- Ormos Mária–Majoros István: Európa a nemzetközi küzdőtéren. Bp. 1998.
- Palotás Emil: Kelet-Európa története a 20. század első felében. Bp., 2003.
- Palotás Emil: Okkupáció – annexió, 1878–1908. História, 1995. (17. évf.) 1. sz.
- Pillantás a Balkánra: interdiszciplináris tanulmányok a XX. századi Balkán-félszigetről. (Szerk.) Schuller Balázs – Sokcsevits Dénes. Pécs, 2007.